U proceduri je sedam zakona koji bi trebali riješiti probleme socijalne skrbi. Oni na vlasti – pogađate – govore o reformi, oni, pak, iz oporbe govore – opet pogađate - kako se radi o još jednoj nazovi reformi koja to zapravo nije niti može biti. Jedni i drugi su u pravu i u krivu.

Formalno kazano svaka promjena oblika predstavlja novu formu pa je, prema tome, promjena oblika reforma. Tu su vladajući u pravu. Međutim, promjena ako je ishitrena i ako ne polazi od analitičke podloge kako bi se identificirali učinci namjeravane reforme tada je to formalno reforma iako ona ne predstavlja napredak već dodatno povećanje entropije. U nastavku slijedi kako je moguće pristupiti reformama.

Koncepcija određuje ciljeve reforme. Temelje koncepcije nalazimo u Ustavu koji predstavlja polazište prilikom bilo kojeg ili bilo kakvog pokušaja da se poboljša postojeće stanje u društvu. Strategija određuje mogući put ostvarenja postavljenih ciljeva. Taktika, koja u našim uvjetima nije taktika već manipulacija javnim prostorom u čemu stranku na vlasti obilato podržavaju sredstva javnog priopćavanja, sukladno broju stupnjeva slobode, operativno odabire instrumente (mix politika) koji joj stoje na raspolaganju. Operativna politika rezultat je pomno sačinjenog plana ostvarenja ciljeva i predstavlja polazište spomenute taktike.

Da bi se raspravljalo o problemima socijalne skrbi mora se promatrati društvo u cjelini kako to sugerira teorija kompleksnih sustava. Posebno je značajan odnos socijalne skrbi i gospodarskog sustava. Socijalna skrb je to važnija što je gospodarski sustav lošiji (nekonkurentno gospodarstvo). Dakle, odnosi socijalnog i gospodarskog sustava su komplementarni, pri čemu valja kazati kako gospodarski sustav ima prioritet u odnosu na socijalni sustav. Naime, najbolji socijalni sustav je učinkovito gospodarstvo koje ostvaruje veliku dodanu vrijednost koja se korigira poreznim sustavom. Sve je umreženo u društvenom sustavu. Društveni sustav ne možemo prikazati kao nekakav skup ladica. To je uvijek i svudaÂ pristup birokrata koji nastoje sačuvati i unaprijediti svoj feud. U svijetu učinkovite državne uprave kao i u gospodarstvu nema mojih i samo mojih ladica. Sustavi su dinamični i funkcioniraju putem fleksibilnih sustava koji se, prema potrebi mijenjaju. Iz toga slijedi kako je moguće govoriti o socijalnom sustavu tek kada se unaprijedi gospodarski sustav (što se dokazuje smanjenjem entropije – povećanjem konkurentnosti). Ukoliko ne sagledamo komplementarne učinke tada nismo reformiranju socijalnog sustava pristupili na potreban i jedino ispravan način. To ja nazivam reforma - iz lošeg u gore. Taj naziv „reforme“ odgovara činjeničnom stanju. Reforme uvijek koštaju gomilu novaca, pa, ako se separatno provode reforme (separatno znači da reforme nisu reforme) država „kreira“ nove jalove troškove što se lijepo vidi iz bržeg rasta državnog proračuna od BDP-a. Takva država nije potrebna građanima iako može biti potrebna političarima. U Lijepoj Našoj obično svjedočimo upravo reformama od kojih koristi imaju samo i jedino političari. „Ovce su ovce“ i one ne razumiju stvari kako nas to godinama uvjeravaju

političari. Prema tome, interakcija i multiplikacije odnosa podsustava, u ovom slučaju gospodarskog i socijalnog, moraju i trebaju biti polazište prilikom razmatranja koncepcije, strategije, operativne politike i taktike.

Da bi se sačinilo to i takvo polazište potrebna nam je znanost. Usput rečeno, nakon postavljenog cilja (tko, što, kako, kada i zašto) kako je potrebno obnoviti potresom pogođena područja struka je trebala sačiniti potrebne analize kako bi politika mogla donijeti, kako to voli kazati naš premijer, političku odluku. Nakon političke odluke – obnova može početi. Kada se radi o tako velikom zadatku tada je potrebno formirati posebno ministarstvo koje će poduzimati potrebne radnje i pokretati odgovarajuće inicijative. Imamo ministara kao da nas je bar sto milijuna, ali vladajući nisu razmotrili,s Â jedne strane, a oporba nije, s druge strane, predlagala (inzistirala) na osnivanju novog ministarstva za obnovu (koja će stajati preko sto milijardi kuna i trajati – samo Bog zna do kada).

Vratimo se temi. Zastupnici su u Hrvatskom saboru prilikom rasprave morali tražiti analize temeljem kojih se predlažu zakoni (koji su operacionalizacija reforme). Ako ne znam gdje trebam ići, takvo kretanje je Â sukladno narodnoj mudrosti kako “besposlen pop i jariće krsti“, mogu svagdje stići. Iz zaključaka analize, koja je podloga reformi, moraju se Â precizno identificirati očekivani rezultati i, jasno, koliko će cijela priča koštati i tko će ju, na kraju, platiti. Ovako zakonske promjene, koje vladajući nazivaju reformom, mogu, što će vjerojatno biti, dodatno birokratizirati ionako birokratski sustav i, kako to obično biva, povećati broj djelatnika u državi.

Tako ćemo dobiti još jednu fetu salame ili što je bolje feta pršuta i/ili sira. Socijalna reforma, kako je nazivaju vladajući, je njima i samo njima dobro došla. Socijalna reforma ima za cilj da omogući stranci na vlasti da se hvali kako je učinila to i to, a zapravo nije učinila ono što je trebala – bolje i pravednije društvo. Kako je moguće govoriti o socijalnoj reformi kada je ugroženo siromaštvom 1,5 milijuna hrvatskih građana koji nikome ne trebaju i nemaju kamo otići? Kada je socijalno ugrožena gotovo polovina građana tada je ugrožen sam opstanak zemlje. Trebalo bi za početak umjesto postojeće samohvale početi govoriti istinu ma kako bolna ona bila. To bi bila komunikacijska reforma između marginaliziranih građana i svemoćnih političara.